

WATERTOETS HERSTRUCTURERING MOLENVELD ZUID TE DOESBURG

IN OPDRACHT VAN ECONSULTANCY BV

Projectleider/ auteur	ing. N. Hoekman
Projectnummer	2010-088
Bestandsnaam	R01-2010-088-C01
Datum	15-2-2011
Status	Concept, versie 1

Colofon

(P)	Civicon BV Luimesweg 16 7084 AS Breedenbroek
(T)	0315-617727
(F)	0315-617053
(M)	n.hoekman@civicon.nl
(I)	www.civicon.nl

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Opbouw rapport	6
1.3	Status	6
2	Huidige situatie	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Plangebied en -hoogten	8
2.2.1	Regionaal bodemopbouw/geohydrologie	8
2.2.2	Plaatselijke bodemopbouw	9
2.3	Infiltratiekansen	9
2.3.1	Inleiding	9
2.3.2	Infiltratiemogelijkheden	9
2.4	Doorlatendheid	9
2.5	Oppervlaktewater	10
2.6	Riolering	10
2.7	Grondwater	11
2.7.1	Geohydrologisch onderzoek	11
2.7.2	Peilbuizen TNO-NITG	11
2.8	Samenvatting geohydrologische gesteldheid	12
3	Waterhuishoudkundige doelen en maatstaven	15
3.1	Algemeen	15
3.2	Relevante waterhuishoudkundige aspecten	16
4	Ruimtelijke consequenties, knelpunten	19
4.1	Algemeen	19
4.2	Beschrijving bouwplan	19
4.2.1	Soort bebouwing	20
4.2.2	Afstromend verhard oppervlak	20
4.3	Toetsing waterhuishoudkundige zaken met voorlopig plan	20
4.3.1	Wateroverlast	20
4.3.2	Grondwateroverlast	21
4.3.3	Volksgesondheid	21
4.4	Ruimtelijke consequenties waterhuishoudkundige zaken	21
5	Toekomstig watersysteem	23
5.1	Algemeen	23
5.2	Ontwatering	23
5.3	behandeling afvalwater	23
5.4	Behandeling hemelwater	24

5.4.1	Algemeen	24
5.4.2	Bergingseisen	24
5.4.3	Systeemkeuze	24
5.4.4	Bergingsberekeningen	25
6	Conclusies en aanbevelingen	27
Bijlagen		29
1	Geohydrologisch onderzoek	31
2	Wateraspectenkaart	33
3	Afkoppelbeslisboom	35
4	Illustratie overstortvoorziening	37

1 Inleiding

1.1

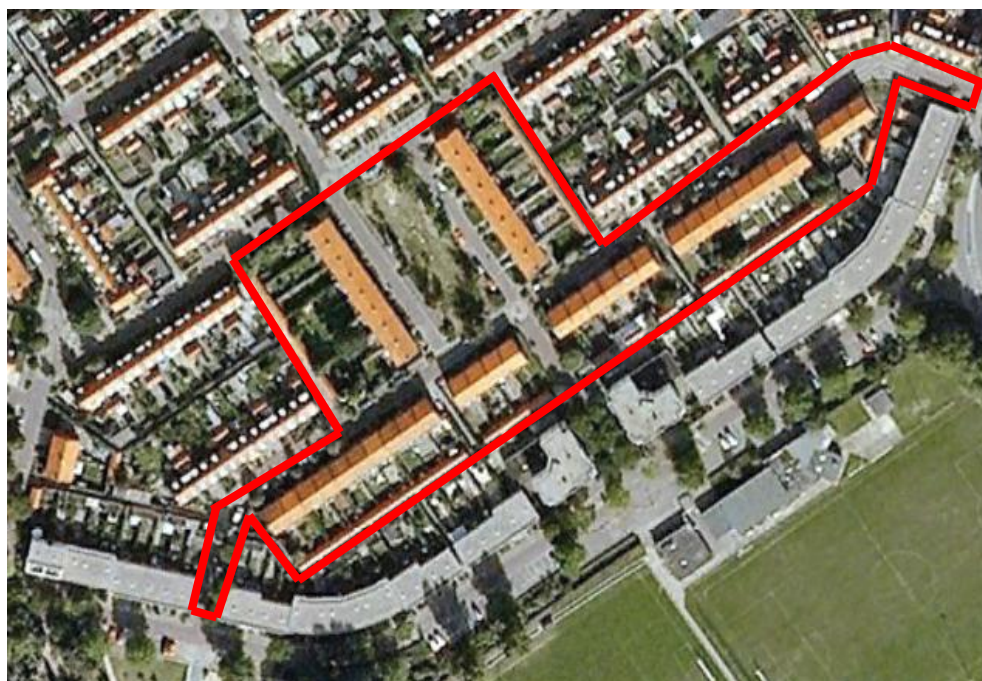
ALGEMEEN

Voor de herstructurering van de woonwijk Molenveld Zuid, te Doesburg, is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. De wijk Molenveld Zuid is in de jaren '50 gebouwd en men is voornemens om de woonwijk te herstructureren. In opdracht van Econsultancy, wie in opdracht werken van Woonservice IJsselland, voert Civicon b.v. een onderzoek uit ten behoeve van het bestemmingsplan. Door middel van een watertoets dient te worden aangegeven wat de ruimtelijke gevolgen van het bouwplan zijn met betrekking tot het onderdeel water. Voorliggend onderzoek heeft betrekking op de watertoets.

In figuur 1 is het plangebied weergegeven. Globaal beschreven ligt het plangebied aan de zuidzijde van het historische centrum van Doesburg. Het plangebied is gelegen ten noorden van de Oranjesingel en ten zuiden van de Margrietstraat.

Figuur 1

Het plangebied
(bron: Dinoloket)

1.2

OPBOUW RAPPORT

In hoofdstuk 2 is de huidige situatie ter plaatse beschreven. In hoofdstuk 3 zijn de waterhuishoudkundige doelen en maatstaven benoemd. De ruimtelijke consequenties, knelpunten en oplossingsrichtingen worden in hoofdstuk 4 beschreven. Hoofdstuk 5 gaat in op het toekomstig watersysteem. Tenslotte worden in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen opgesomd.

1.3

STATUS

De conceptrapportage is in februari 2011 voor advies en ter goedkeuring aangeboden aan de opdrachtgever Econsultancy, Woonservice IJsselland, gemeente Doesburg, TNO en het waterschap Rijn en IJssel.

2 Huidige situatie

2.1

ALGEMEEN

In dit hoofdstuk worden de gebiedskenmerken die betrekking hebben op het functioneren van het watersysteem ter plaatse beschreven. Dit betreft de beschrijving van de maaiveldhoogten, bodemopbouw, grondwaterstanden, oppervlaktewater en de riolering.

De geïnventariseerde gegevens van de maaiveldhoogten, bodemopbouw, grondwaterstanden en oppervlaktewater zijn afkomstig van de volgende bronnen:

- Wateratlas, provincie Gelderland;
- Documenten Watertoets, waterschap Rijn en IJssel, d.d. september 2009;
- AHN, ahn.nl, d.d. december 2010;
- Advisering Wadi Zuidelijk Molenveld, DHV, d.d. 16 december 2009;
- Ontwikkelingskader Molenveld Zuid, SACON, d.d. 12 april 2010;
- Geologische kaart, TNO-NITG, d.d. 2006;
- Meerjarige meetgegevens peilbuizen, DINO-Loket;
- Geohydrologisch onderzoek, Econsultancy, d.d. 19-01-2011;
- Wateraspectenkaart, waterschap Rijn en IJssel;
- Streefpeilen oppervlaktewater, waterschap Rijn en IJssel, d.d. 03-02-2011;
- Rioleringsgegevens, gemeente Doesburg.

2.2

PLANGEBIED EN -HOOGTEN

Het plangebied omvat de woonwijk Molenveld Zuid te Doesburg. Deze jaren '50 woonwijk is gelegen aan de zuidzijde van het historische centrum van Doesburg. De bebouwing binnen het plangebied bestaat uit een 82 wooneenheden verdeeld over 76 duplexwoningen en 6 eengezinswoningen. Het openbaar groen in het plangebied betreft ondermeer een wadi, die is gelegen aan het Prins Bernhard plein, en enkele groenvakken.

Voor het bepalen van de maaiveldhoogten is er gebruik gemaakt van de AHN en de rioleringsgegevens van de gemeente Doesburg. Op basis van de AHN en de rioleringsgegevens kan geconcludeerd worden dat het bestaande maaiveld is gelegen op circa 10,90 m +NAP.

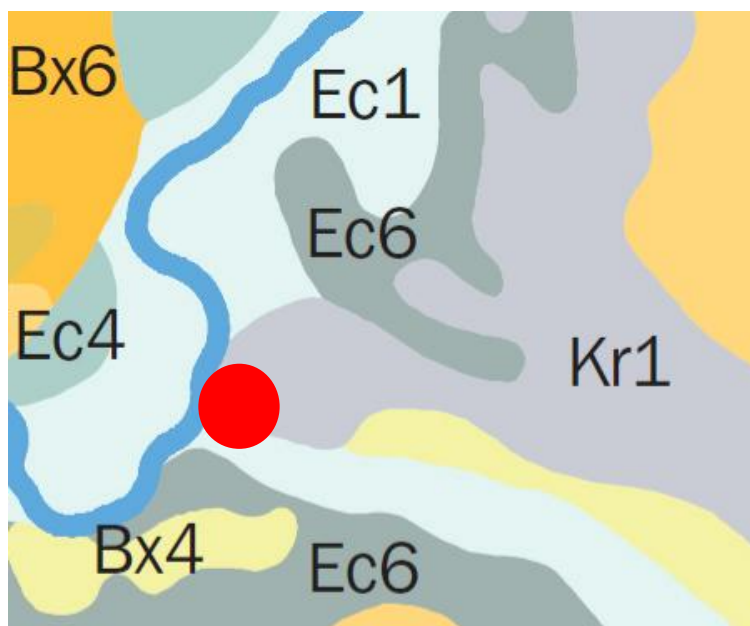
2.2.1

REGIONAAL BODEMOPBOUW/GEOHYDROLOGIE

Op basis van geologische kaart, TNO-NITG, kan worden geconcludeerd dat de diepere bodem is opgebouwd uit de formatie van Echteld en de formatie van Kreftenheye. De formatie van Echteld is gelegen op de formatie van Kreftenheye, deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit rivierzand en -grind. De formatie van Echteld bestaat hoofdzakelijk uit rivierklei. In figuur 2 is de bodemkaart weergegeven.

Figuur 2

Geologische kaart
(bron: TNO-NITG)

Formatie van Echteld

- Ec1 Fm. v. Echteld; rivierklei op rivierzand
- Ec4 Fm. v. Echteld / Fm. v. Nieuwkoop op Fm. v. Bortel; rivierklei en -zand met inschakelingen van veen op zand
- Ec6 Fm. v. Echteld op Fm. v. Kreftenheye; rivierklei op rivierzand en -grind

Formatie van Kreftenheye

- Kr1 Fm. v. Kreftenheye; rivierzand en -grind

2.2.2

PLAATSELIJKE BODEMOPBOUW

Het geohydrologische onderzoek, uitgevoerd door Econsultancy b.v., in januari 2011 geeft inzicht in de plaatselijke bodemopbouw. Econsultancy heeft een 13-tal boringen gezet variërend in diepte van 1,00 m –mv tot 4,00 m-mv. De resultaten van dit onderzoek zijn in bijlage 1 weergegeven.

Op basis van het geohydrologisch onderzoek wordt geconcludeerd dat de ondiepe bodem ter plekke van de boorlocaties is opgebouwd uit matig tot licht humeus matig fijn tot matig grof zand, met een classificatie van zwak siltig. Op een diepte van 2,30 tot 2,80 m –mv is een kleilaag aangetroffen. Deze kleilaag varieert in dikte van 0,50 m tot meer dan 0,70 m. Grofweg kan worden gesteld dat de kleilaag ten zuid westen van het plangebied (in de richting van de Oude loop van de IJssel) dunner wordt. Ter hoogte van de bestaande wadi is geen kleilaag aangetroffen, deze is bij de aanleg van de wadi doorbroken.

2.3

INFILTRATIEKANSEN

2.3.1

INLEIDING

Het landelijk, gemeentelijk- en waterschapsbeleid is erop gericht dat hemelwater in eerste instantie zo veel mogelijk vastgehouden moet worden door infiltratie in de bodem. Daar waar dat onvoldoende mogelijk is, dient het water zo veel mogelijk geborgen te worden in retentievoorzieningen (bijvoorbeeld oppervlaktewater). Pas als ook dat niet toereikend is, komt het afvoeren van hemelwater in beeld. Met name voor het vasthouden en bergen van water is ruimte noodzakelijk en ligt er een sterk verband met het stedenbouwkundig plan.

2.3.2

INFILTRATIEMOGELIJKHEDEN

De infiltratiemogelijkheden worden op hoofdlijnen bepaald door:

- Doorlatendheid van de bodem;
- De optredende grondwaterstanden.

2.4

DOORLATENDHEID

De haalbaarheid van ondergronds infiltreren van hemelwater is afhankelijk van de doorlatendheid van de bodem. Voor het creëren van een infiltratievoorziening is een doorlatendheid van minimaal 0,5 m/d nodig. Na verloop van tijd zal de doorlatendheid echter afnemen als gevolg van verontreinigingen, slibvorming, etc. Derhalve wordt bij voorkeur een minimale doorlaatfactor aangehouden van 1,0 m/d.

Tabel A geeft een overzicht van de boorpunten, de onderzochte bodemlaag en de k-waarde van de desbetreffende laag. De doorlatendheid van de bodem op de boorlocaties is goed. De bodem bestaat uit matig humeus, zwak grindig, matig fijn zand. De doorlatendheid van de bodem is gezien de bodemopbouw redelijk tot goed te noemen.

Tabel A

K-waarden	Meetpunt	Onderzochte bodemlaag (m –mv)	Gem. K-waarde (m/dag)
	MP	1,70 – 2,30	1,07
	MP	0,80 – 1,50	1,04
	MP	1,00 – 2,00	1,89
	MP	1,00 – 1,60	2,32
	MP	1,50 – 2,30	1,83

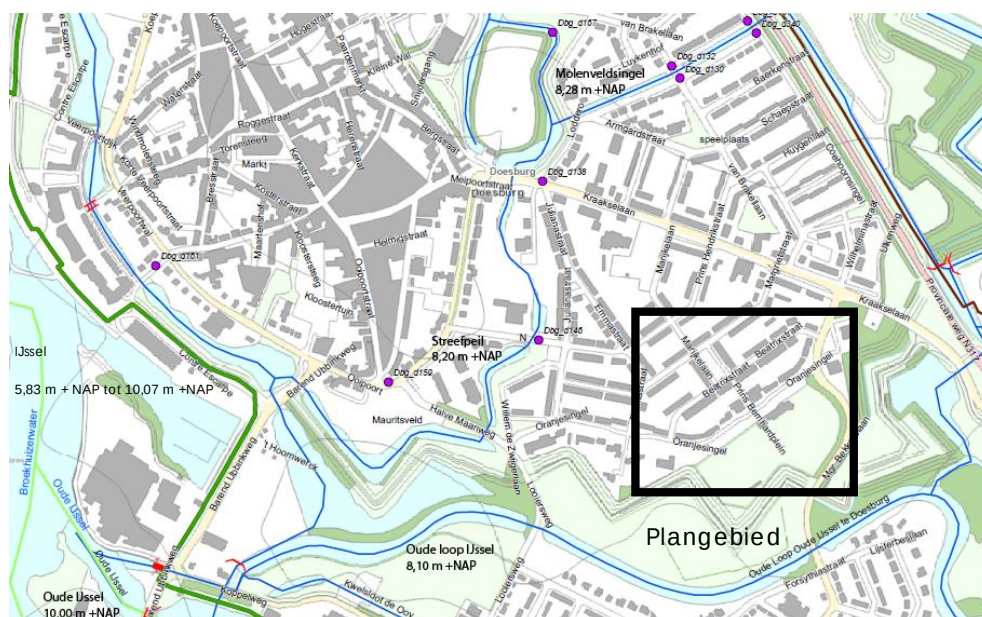
2.5

OPPERVLAKTEWATER

In de directe omgeving van het plangebied is geen oppervlaktewater gelegen. Het dichtstbijzijnde oppervlaktewater betreft de Oude Loop van de IJssel, deze is gelegen op een afstand van 230 m ten zuiden van het plangebied. Het streefpeil van de Oude Loop van de IJssel bedraagt 8,10 m +NAP. Op 290 m ten oosten van het plangebied is de stadsgracht gelegen, het streefpeil van de gracht is 8,20 m +NAP. In figuur 3 zijn de dichtstbijzijnde waterlopen aangegeven met de daarbij behorende streefpeilen.

Figuur 3

Wateraspekenkaart inclusief
streefpeilen oppervlaktewater

2.6

RIOLERING

In de bestaande situatie watert het plangebied af op het gemengde riool. Met uitzondering van het zuidoostelijke deel van het plangebied. Dit deel van het plangebied is deels afgekoppeld door middel van infiltratiekratten, een infiltratieput, een drainageleiding en een wadi. Het betreft hier het openbaar verhard oppervlak van het zuidoostelijke deel van het Prins Bernardplein en het zuidoostelijke deel van de Beatrixstraat. Tevens zijn de voorzijden van de woningen aan de zuidoostelijke kant van het Prins Bernardplein bovengronds afgekoppeld. De woningen aan de Beatrixstraat zijn aangesloten op het gemengde stelsel.

Het HWA-stelsel, bestaande uit een drainageleiding, infiltratiekatten en een infiltratieput, is in 1997/1998 aangelegd.

2.7

GRONDWATER

2.7.1

GEOHYDROLOGISCH ONDERZOEK

Ten tijde van het geohydrologisch onderzoek is de grondwaterstand ter plekke bepaald. Tijdens het veldwerk, in januari 2011, varieerde de grondwaterstand per boorlocatie. De grondwaterstand varieert van 0,80 m -mv tot 2,50 m -mv. De grondwaterstand neemt het zuidwestelijk deel af. Het verschil in grondwaterstanden kan worden verklaard door de dikte van de aangetroffen kleilaag in de ondergrond, maar vooral door de ontwaterende functie van de bestaande watergangen in relatie tot het streefpeil (watergangen zijn zuidwestelijk gelegen). Het geohydrologisch onderzoek en de boorpunten zijn bijgevoegd bij deze watertoets als bijlage 1.

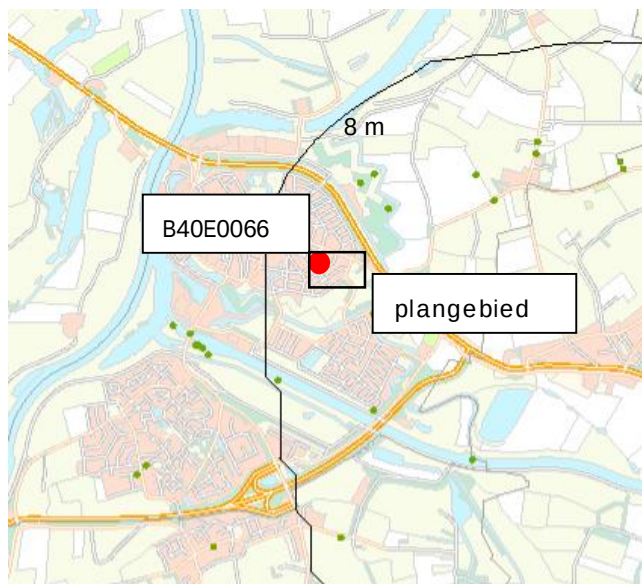
2.7.2

PEILBUIZEN TNO-NITG

In het kader van dit onderzoek zijn in het grondwaterarchief van TNO-NITG de gegevens van de peilbuis in de directe omgeving van het plangebied opgevraagd. De locatie van de peilbuis is aangegeven in figuur 4, waarbij tevens een isohypsenlijn is toegevoegd. Het grondwater stroomt ter hoogte van het plangebied globaal in westelijke richting.

Figuur 4

Isohypsenkaart
(Bron: Wateratlas, prv.
Gelderland)

De peilbuis B40E0066 bevindt zich op relatieve korte afstand van het plangebied. Vanwege de korte afstand tot het plangebied geeft de peilbuis relevante informatie over de grondwaterstanden ter plaatsen van het plangebied. In tabel B is deze peilbuis nader uitgewerkt.

Tabel B

Maatgevende
grondwaterstanden peilbuis
TNO-NITG

Locatie	Mv	HG	GHG	GWS	GLG	LG
B40E0066	11,08+	10,05+	9,41+	8,70+	8,37+	7,32+

De resultaten van de peilbuis B40E0066 laten een constant beeld zien tot eind 2006, vanaf dat jaar is er een eenmalige en structurele stijging in de grondwaterstand zichtbaar. Volgens TNO is deze stijging te verklaren door de aanleg van de wadi, maar dit is niet logisch.

De maatgevende grondwaterstanden vanaf eind 2006 zijn in tabel C nader uitgewerkt. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het een reeks van 5 achtereenvolgende jaren betreft (geen volledige meetreeks van 7 jaren).

Tabel C

Maatgevende
grondwaterstanden peilbuis
TNO-NITG jaarreeks 2006
t/m 2010

Locatie	Mv	HG	GHG	GWS	GLG	LG
B40E0066	11,08+	10,05+	9,78+	9,36+	8,94+	7,98+

2.8

SAMENVATTING GEOHYDROLOGISCHE GESTELDHEID

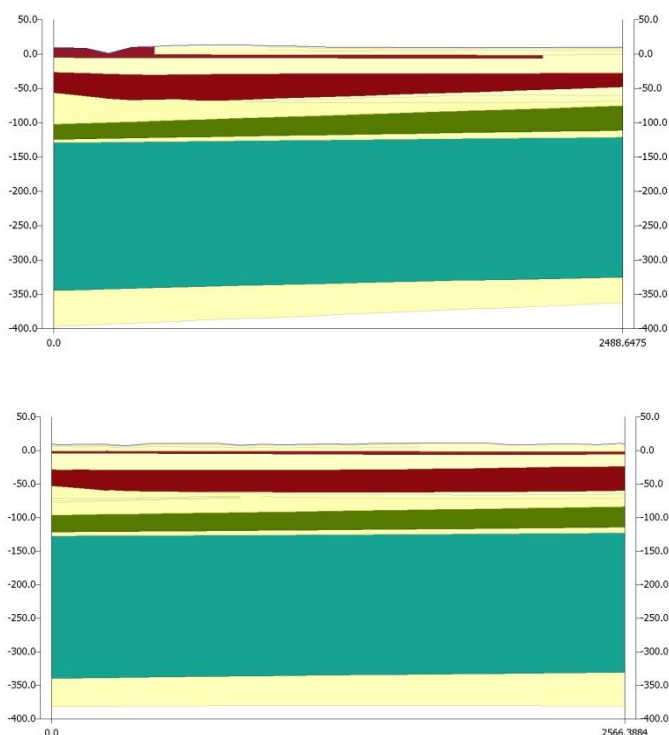
De ondergrond van het plangebied is een complex geheel en wordt beïnvloed door diverse factoren zoals de bodemgesteldheid, de aanwezigheid van oppervlaktewater en de riolering.

Aan de hand van Regis is de ondiepe tot diepere ondergrond aan de hand van 2 profielen gevisualiseerd, zoals in figuur 5 is weergegeven.

Figuur 5

Visualisatie ondiepe en diepe
ondergrond ter plaatse van
respectievelijk het horizontale
(west – oost) en verticale
(noord – zuid) profiel.

Op basis van bovenstaande profielen valt af te leiden dat ter plaatse van het plangebied een aaneengesloten pakket van klei aanwezig is met een dikte variërend van circa 0,50 tot 0,70 m. Dien ten gevolge zal de ondiepe grondwaterstroming ter plaatse van het plangebied overwegend horizontaal verlopen. Gedurende het veldonderzoek is geconstateerd dat de ondiepe grondwaterstand in zuid- westelijk richting afneemt (van 0,80 m –mv tot 2,50 m –mv). Dit is wellicht te verklaren uit het feit dat de zuidelijk gelegen oude loop van de IJssel (met streefpeil 8,10 m+NAP) ontwaterend werkt.

In 1997/1998 is de riolering ter plaatse van de woonwijk vervangen. Het plangebied is vervolgens deels afgekoppeld door middel van een drainageleiding, infiltratiekratten en een infiltratieput. In 1999 heeft de gemeente Doesburg diverse klachten ontvangen betreffende hoge grondwaterstanden. Hierop volgend heeft de gemeente Doesburg in 2000 een wadi aangelegd, waarbij de aanwezige kleilaag ter plekke is verwijderd.

Sindsdien is er nog nooit water aangetroffen in de wadi, echter is onbekend of de hoge grondwaterstanden nog zijn aangetroffen. Wel is bekend dat vanaf eind 2006 er een structurele grondwaterstijging heeft plaats gevonden. Deze stijging is af te lezen uit de peilbuis gegevens van de peilbuis B40E0066 die gelegen is aan het Prins Bernardplein in het plangebied. Wat de oorzaak is van deze grondwaterstijging is nog onbekend. Geadviseerd wordt de daadwerkelijke oorzaak van deze grondwaterstijging nader te onderzoeken.

3 Waterhuishoudkundige doelen en maatstaven

3.1

ALGEMEEN

In dit hoofdstuk zijn de relevante waterhuishoudkundige aspecten met bijbehorende doelen en maatstaven voor het te ontwikkelen gebied beschreven. Een en ander is gebaseerd op de hydrologische verkenning van de huidige situatie en het vigerende beleid van de betrokken partijen.

De watertoets heeft betrekking op alle waterhuishoudkundige aspecten. Hierbij kan gedacht worden aan: veiligheid, wateroverlast, riolering, watervoorziening, volksgezondheid, bodemdaling, grondwateroverlast, oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit, natte natuur en beheer en onderhoud.

De waterbeheerder stelt criteria in overleg met de initiatiefnemer vast. Het doel van dit hoofdstuk is het vroegtijdig en gezamenlijk vastleggen van de waterhuishoudkundige doelen en maatstaven (criteria).

Onderstaand worden eerst de relevante waterhuishoudkundige aspecten onderscheiden. Vervolgens worden voor de relevante aspecten de specifieke doelen en maatstaven uitgewerkt in hoofdstuk 4.

3.2

RELEVANTE WATERHuishoudkundige Aspecten

In tabel D is weergegeven welke waterhuishoudkundige aspecten voor het plangebied relevant zijn (zie ook bijlage 2).

Tabel D

Watertoetstabel

Thema	Toetsvraag	Relevant?
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	1. Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering?	Nee
	2. Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is er toename van het afvalwater (DWA)?	Nee
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Nee
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak?	Ja
	2. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Ja
	3. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee
Grondwater-overlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Ja
	2. Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel?	Ja
	3. Is in het plangebied sprake van kwel?	Ja
	4. Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	Nee
Oppervlakte-waterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd?	Nee
	2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	Nee
	3. Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	Nee
Grondwaterkwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee

Volksgezondheid	1.	In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel?	Nee
	2.	Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Ja
Verdroging	1.	Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Natte natuur	1.	Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?	Nee
	2.	Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Inrichting en beheer	1.	Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	Nee
	2.	Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee
AANDACHTSTHEMA'S			
Recreatie	1.	Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	1.	Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

4 Ruimtelijke consequenties, knelpunten

4.1

ALGEMEEN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ruimtelijke consequenties van de, in hoofdstuk 3, genoemde relevante waterhuishoudkundige aspecten en de mogelijke knelpunten die dat kunnen opleveren bij de planopzet. Hiervoor wordt allereerst de planopzet beschreven.

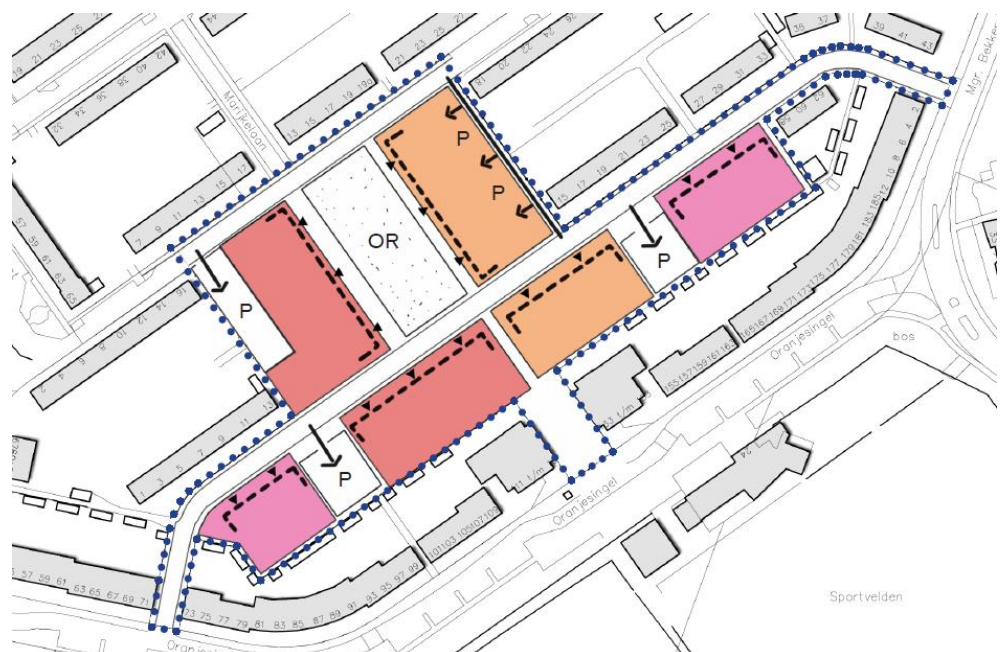
4.2

BESCHRIJVING BOUWPLAN

Het bouwplan omvat de herstructurering van de bestaande woonwijk Molenveld Zuid. De bestaande woningen worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw, zoals is aangegeven in figuur 5. De bestaande wadi, gesitueerd ter plaatse van het Prins Bernard plein, dient te worden heringericht. Na de herinrichting dient het Prins Bernard plein als ontmoetingsplek van de wijk, waarin de wadi een prominente rol zal gaan spelen.

Figuur 5

Herstructurering Molenveld Zuid
(Bron:
SACON d.d.12-04-2010)

4.2.1

SOORT BEBOUWING

De herstructurering van de woonwijk Molenveld Zuid betreft de sloop van 82 wooneenheden en de herbouw van 45 á 50 woningen. De nieuwe wooneenheden bestaan voor ca. 50% uit appartementen, ca. 30% uit eengezinswoningen en ca. 20% uit multi-categorale woningen.

4.2.2

AFSTROMEND VERHARD OPPERVLAKE

In de bestaande situatie is het plangebied overwegend verhard. Na realisatie van het bouwplan neemt het verhard oppervlak toe met 2.432 m². In tabel E wordt een inschatting gegeven van het bestaand en toekomstig verhard oppervlak op basis van het bouwplan Molenveld Zuid (Architekten SACON 19-10-2010) en de GBKN.

Tabel E

Overzicht verhard oppervlak

Situatie	Perceelsverharding (m ²)	Verhardingen openbaar terrein (m ²)	Totaal (m ²)
Huidige	2.008*	3.475**	5.483
Toekomstig	4.521	3.394	7.915

*hiervan is 128 m² reeds afgekoppeld en aangesloten op het HWA-stelsel.

** hiervan is 1.668 m² reeds afgekoppeld en aangesloten op het HWA-stelsel.

4.3

TOETSING WATERHuishoudkundige Zaken MET VOORLOPIG PLAN

In de onderstaande tekst wordt gekeken welke effecten de relevante waterhuishoudkundige aspecten hebben op het plan.

4.3.1

WATEROVERLAST

Door de ontwikkeling in het plangebied neemt het verhard oppervlak toe met 2.432 m². Om wateroverlast, kwantitatief en kwalitatief, nu en in de toekomst te voorkomen wordt het regenwater niet afgevoerd naar het rioolstelsel maar volgens de trits vasthouden-bergen-afvoeren behandeld.

De ontwikkeling biedt tevens kansen om bestaand verhard oppervlak af te koppelen van het gemengde rioolstelsel zodat de kans op wateroverlast door toekomstige regenbuien wordt verminderd. Het gaat hierbij om 1.807 m² (128 plus 1.668 m²). Dit afgekoppelde regenwater wordt volgens de trits vasthouden-bergen-afvoeren behandeld. In het toekomstige plan is ruimte gereserveerd voor een wadi.

4.3.2

GRONDWATEROVERLAST

In het plangebied bevindt zich een slecht doorlatende laag in de bodem, het betreft hier een kleilaag. Om grondwateroverlast in de toekomstige situatie te voorkomen is de volgende maatregel genomen, het doorbreken van de kleilaag ter plaatse van de bestaande wadi aan het Prins Bernardplein. De wadi is in 2000 aangelegd naar aanleiding van klachten over hoge grondwaterstanden na de rioolvervanging in 1997/1998. Of deze hoge grondwaterstanden na aanleg van de wadi nog zijn opgetreden, is onbekend.

Het plangebied bevindt zich in het beïnvloedingsgebied van de IJssel en op het overgangsgebied (intermediair) tussen kwel en infiltratie gebied. Mogelijk dat ten gevolge van het doorbreken van de kleilaag een kwelsituatie ontstaat. Dit gegeven dient eventueel nader onderzocht te worden.

4.3.3

VOLKSGEZONDHEID

Het plangebied voorziet in de handhaving van de wadi. Voor het beperken van het risico tot verdrinking wordt geadviseerd om flauwe taluds te creëren, of andere maatregelen te treffen.

4.4

RUIMTELIJKE CONSEQUENTIES WATERHuishoudkundige ZAKEN

Op basis van de bovenstaande paragrafen worden de volgende ruimtelijke consequenties benoemd met betrekking tot watergerelateerde zaken.

In de toekomstige situatie wordt de wadi ter plaatse van het Prins Bernard plein heringericht. De wadi moet onderdeel uit gaan maken van een centrale ontmoetingsplaats voor de wijk Molenveld Zuid.

5 Toekomstig watersysteem

5.1

ALGEMEEN

In de navolgende paragrafen wordt aangegeven hoe concreet inhoud kan worden gegeven aan het voornemen een duurzaam watersysteem op de locatie te realiseren.

5.2

ONTWATERING

Gangbare normen voor de ontwateringsdiepte (verschil tussen maaiveld en gemiddeld hoogste grondwaterstand, GHG), waarbij het vloerpeil van de woningen 0,20 tot 0,30 boven het omringend maaiveld wordt aangelegd, zijn:

- 1,00 m voor woningen met kruipruimten (bouwpeil t.o.v. GHG);
- 0,60 m voor woningen zonder kruipruimten (bouwpeil t.o.v. GHG);
- 0,50 m voor tuinen en openbare groenvoorzieningen;
- 0,90-1,10 m voor primaire wegen;
- 0,70 m voor secundaire wegen.

Geadviseerd wordt om uit te gaan van een GHG van 9,78 m +NAP. Hiermee dienen de toekomstige bouwpeilen minimaal 10,80 m +NAP te zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de belendende percelen. De minimale ontwateringsdiepte wordt behaald, aangezien de bestaande gemiddelde maaiveldhoogte is gelegen op 10,90 m +NAP.

5.3

BEHANDELING AFVALWATER

De toekomstige vuilwataansluitingen kunnen worden aangesloten op het bestaand gemengd riool. De herstructurering van de woonwijk Molenveld Zuid heeft tot gevolg dat het totaal aantal wooneenheden en het afstromend verhard oppervlak afneemt. Hierdoor kan verondersteld worden dat het bestaande stelsel de hoeveelheid vuilwater kan verwerken.

5.4

BEHANDELING HEMELWATER

5.4.1

ALGEMEEN

Als uitgangspunt geldt dat hemelwater vastgehouden dient te worden en achtereenvolgens geborgen wordt binnen het plangebied. Zie ook de afkoppelbesisboom in bijlage 3.

5.4.2

BERGINGSEISEN

Waterschap Rijn en IJssel schrijft voor bouwplannen binnen het stedelijk gebied de eis voor dat een infiltratievoorziening een normbui van $T=100 + 10\%$ moeten kunnen verwerken (verhard voor groen). De herstructurering van de woonwijk Molenveld Zuid omvat een toename van het verhard oppervlak. Voor “het verhard naar verhard oppervlak” wordt uitgegaan van een statische bergingseis van 20 mm (ref: Duurzaam en veilig water in de stad, waterschap Rijn en IJssel, d.d. september 2009).

Voor de toename van het verhard oppervlak, in dit geval 2.432 m², geldt een bergingseis van $T=100 + 10\%$. Een $T=100 + 10\%$ komt voor het plangebied overeen met een statische bergingseis van 95 mm (ref: Duurzaam en veilig water in de stad, waterschap Rijn en IJssel, d.d. september 2009).

5.4.3

SYSTEEMKEUZE

Zolang niet bekend is of er nog grondwateroverlast in de wijk aanwezig is, wordt afgeraden om gebruik te maken van de bestaande infiltratievoorzieningen die boven de benoemde kleilaag zijn aangelegd.

Voorgesteld wordt om het openbaar en particulier verhard oppervlak aan te sluiten op een hemelwaterriool (dichte leiding). Deze dichte leiding dient over te kunnen storten op de nieuw vorm te geven wadi ter plaatse van het Prins Bernard plein. De in de bodem aanwezige kleilaag is hier reeds doorbroken.

Indien uit onderzoek blijkt dat het verwijderen van de kleilaag onder de wadi niet de oorzaak is van de grondwateroverlast, dan kan wellicht gekozen worden dat de inspectieputten uitgevoerd worden als verticale infiltratieputten. Deze putten dienen dan doorgezet te worden tot onder de kleilaag. Dit heeft als resultaat dat het gesloten systeem zich kan ledigen. Met deze maatregel kan wellicht het gesloten leidingsysteem meegerekend worden in de totale berging.

5.4.4

BERGINGSBEREKENINGEN

De herstructurering van de woonwijk Molenveld Zuid heeft tot gevolg dat het verhard oppervlak toe zal nemen tot 7.915 m². Het bestaand verhard oppervlak bedraagt 5.483 m². Conform de bergingseis geldt er een eis van 20 mm voor een verhard oppervlak van 5.483 m² en een eis van 95 mm (T=100 + 10%) voor 2.432 m² (toename verhard oppervlak). De totaal benodigde berging bedraagt in de toekomstige situatie 341 m³ (110 m³ + 231 m³)

Ter plaatse van de bestaande wadi is een berging te creëren van maximaal 346 m³. Hierbij is uitgegaan van een wadi met een maximale waterspiegel van 0,40 m en een talud van 1 : 3. Bij de verdere uitwerking van de wadi dient gecontroleerd te worden of de wadi snel genoeg leegloopt (binnen 24 uur).

Om de benodigde berging te creëren dient het ontwikkelingskader Molenveld Zuid aangepast te worden. In het ontwikkelingskader is nu rekening gehouden met een maximale berging van 160 m³.

De nieuwe wadi kan minder diep worden dan de bestaande wadi, indien gebruik wordt gemaakt van een overstortvoorziening, van het hemelwaterriool op de wadi, zoals geïllustreerd in bijlage 4. Op deze manier kan de wadi multifunctioneel worden ingezet. Naast het bergen van hemelwater kan de wadi gebruikt worden als ontmoetingsplek. Wel dient de wadi voorzien te worden van een overstort op het gemengde stelsel, zodat bij heftige regenval geen overlast ontstaat. Voor het overstorten van de wadi op het gemengde stelsel kan gebruik worden gemaakt van een soortgelijke voorziening, zoals geïllustreerd in bijlage 4.

6 Conclusies en aanbevelingen

- Globaal beschreven ligt de onderzoekslocatie aan de zuidzijde van het historische centrum van Doesburg;
- De GHG voor het plangebied bevindt zich op 9,78 m +NAP en de GLG op 8,94 m +NAP. Met een bestaande maaiveldhoogte van 10,90 m +NAP wordt de minimale ontwateringsdiepte behaald;
- De hoogten van het plangebied zijn gebaseerd op de AHN. De hoogtegegevens hieruit zijn globaal van aard. Voor de nadere uitwerking van het plan wordt geadviseerd een hoogtemeting uit te voeren.
- Mogelijk dat ten gevolge van het doorbreken van de kleilaag onder de wadi een kwelsituatie ontstaat. Dit gegeven dient eventueel nader onderzocht te worden.
- De maatgevende bergingseis is een statische berging van 20 mm voor "het verhard naar verhard oppervlak" en een statische berging van 95 mm voor de toename van het verhard oppervlak;
- De benodigde berging bedraagt 341 m³;
- De doorlatendheid van de bodem varieert van 1,04 tot 2,32 m/d;
- De benodigde berging kan worden gecreëerd door de aanleg van een wadi, ter plaatse van de bestaande wadi, met een maximale waterstand van 0,40 m en een talud van 1 : 3;
- De maximale inpasbare wadi heeft een bergend vermogen van 346 m³;
- Bij de verdere uitwerking dient de maximale leegloop van de wadi bepaald te worden (minder dan 24 uur);
- Het gebruik van de bestaande infiltratievoorzieningen boven de kleilaag wordt afgeraden, zolang niet bekend is of er grondwateroverlast in de wijk aanwezig is. Geadviseerd wordt om hiervoor nader onderzoek te verrichten (navraag bij bewoners en analyse van de klachtenregistratie bij de gemeente);
- De definitieve keuze omtrent het toe te passen afkoppelsysteem en de verdere uitwerking van het waterhuishoudingsplan dient in overleg te gebeuren met de gemeente en waterschap;
- Het hemelwaterriool, inclusief overstort op de wadi, dient hydraulisch getoetst te worden op de normbuien;
- Er is sprake van afname van de DWA-afvoer. Hierdoor worden er geen problemen verwacht ten aanzien van het hydraulisch functioneren van het bestaande gemengde stelsel;

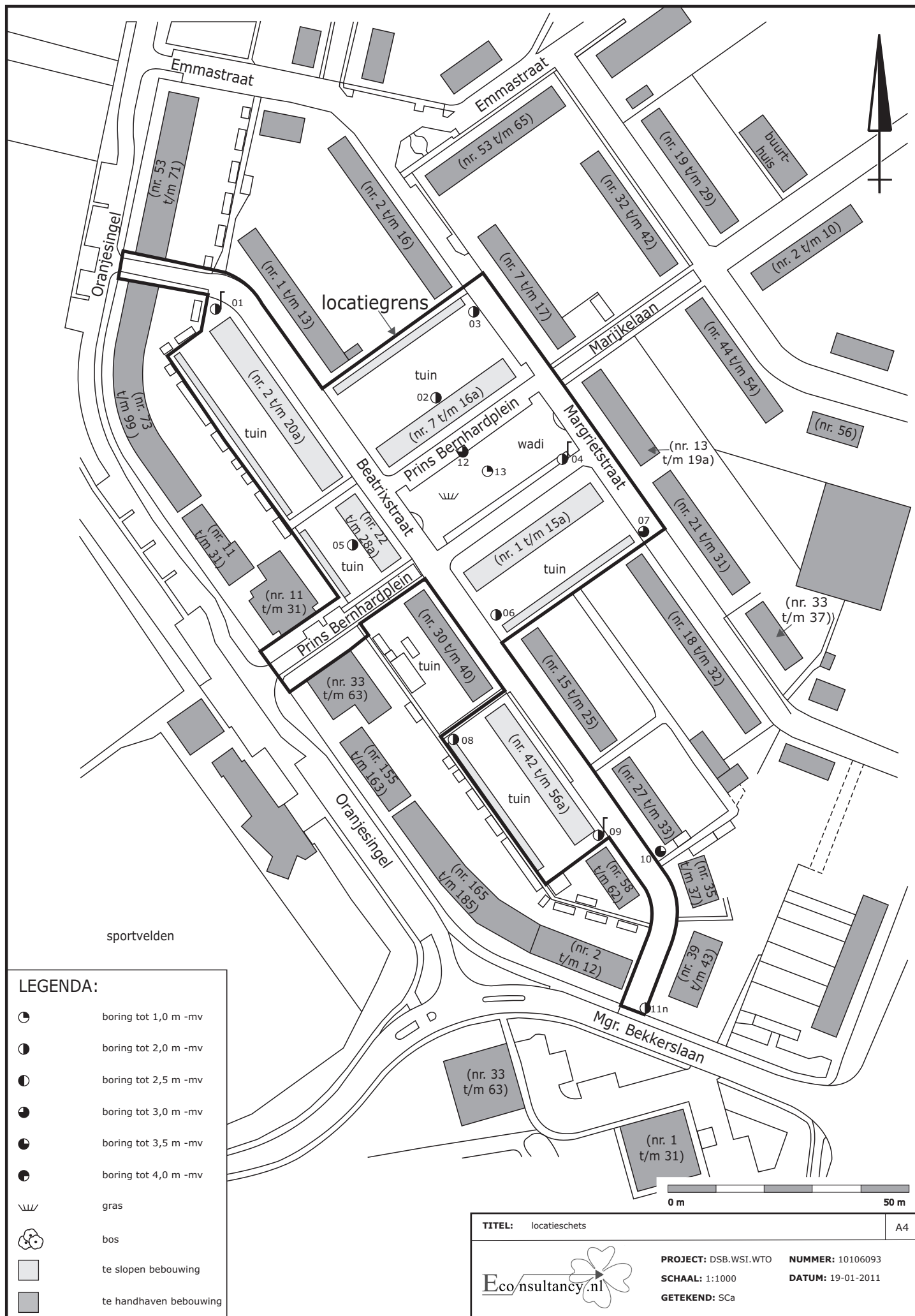
Bijlagen

BIJLAGE 1 Geohydrologisch onderzoek

Legenda (conform NEN 5104)

grind

	Grind, siltig
	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig

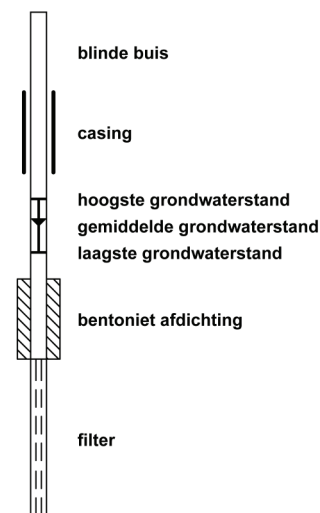
zand

	Zand, kleiig
	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig

veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleiig
	Veen, sterk kleiig
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

peilbuis

klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig

geur

	geen geur
	zwakke geur
	matige geur
	sterke geur
	uiterste geur

olie

	geen olie-water reactie
	zwakke olie-water reactie
	matige olie-water reactie
	sterke olie-water reactie
	uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

	>0
	>1
	>10
	>100
	>1000
	>10000

monsters

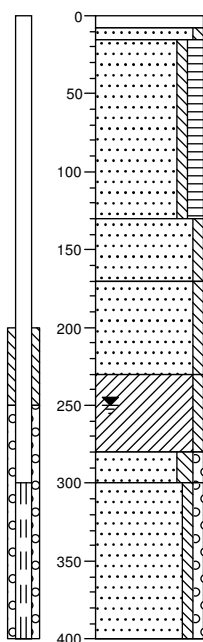
	geroerd monster
	k-waarde in-situ meting (m/dag)

overig

	bijzonder bestanddeel
	Gemiddeld hoogste grondwaterstand
	grondwaterstand (tijdens veldwerk)
	Gemiddeld laagste grondwaterstand

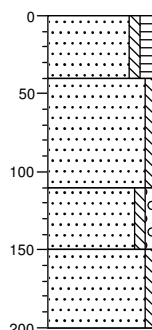
	slib
	water

Boring: 01

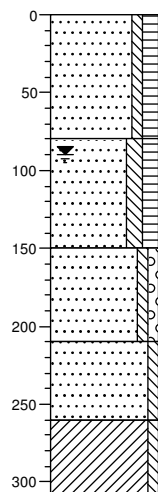
0	baksteen
8	
15	Zand, matig fijn, zwak siltig, bruinbeige
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, zwak kolengruishoudend, donkerbruin
130	Zand, zeer fijn, zwak siltig, licht beigebruin
170	Zand, matig fijn, zwak siltig, licht beige grijs
230	Klei, zwak siltig, matig roesthoudend, lichtgrijs
280	
300	Zand, matig grof, matig siltig, zwak grindig, sterk roesthoudend, beigeoranje
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, bruinbeige
400	

Boring: 02

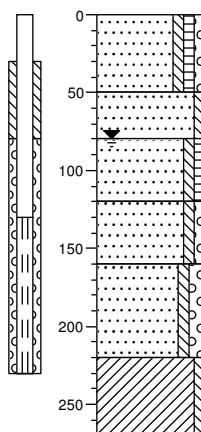
0	gazon
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, donkerbruin
40	Zand, matig fijn, zwak siltig, beigebruin
110	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, beigebruin
150	Zand, matig fijn, zwak siltig, beigebruin
200	

Boring: 03

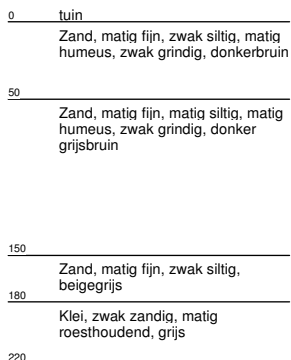
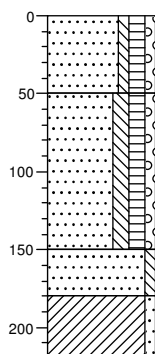
0	gazon
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, donkerbruin
80	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, matig wortelhoudend, donker grijsbruin
150	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, matig wortelhoudend, grijs
210	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak kleihoudend, beige grijs
260	Klei, zwak siltig, beige grijs
310	

Boring: 04

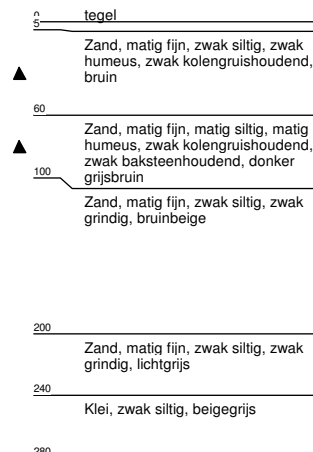
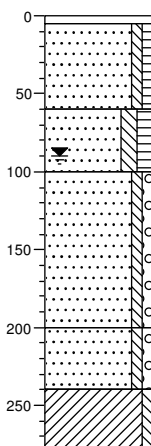

0	groenstrook
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, beigebruin
50	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbruin, Geroerd
80	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, bruin, Geroerd
120	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, licht oranjebruin, Geroerd
160	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig grindig, lichtgrijs
220	Klei, zwak siltig, grijs
270	

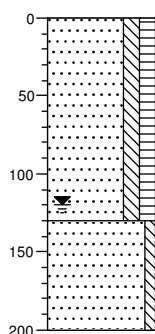
Boring: 05

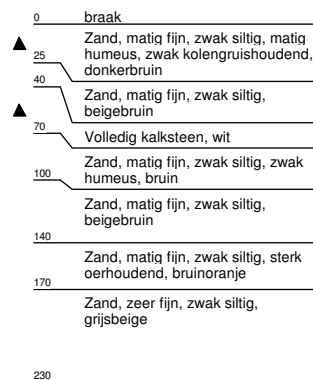
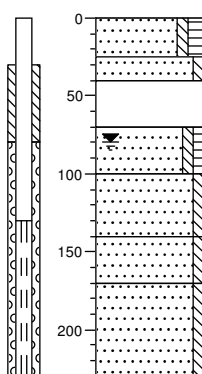
Boring: 07

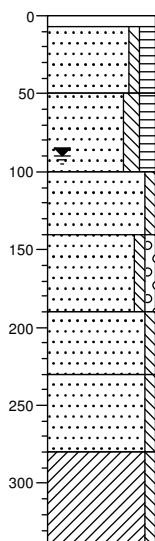
Boring: 08

Boring: 09

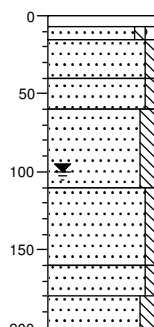

Boring: 10

0	baksteen
7	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, bruin
50	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
100	Zand, matig fijn, zwak siltig, beigebruin
140	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, grijsbeige
190	Zand, matig fijn, zwak siltig, laagjes klei, oranjebeige
230	Zand, matig fijn, zwak siltig, bruingrijs
280	Klei, zwak siltig, grijs
340	

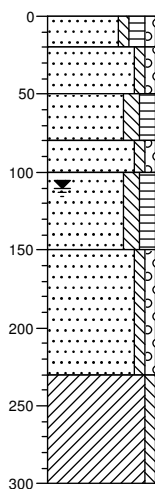
Boring: 11

k=2,32

0	baksteen
7	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, beige grijs
15	Zand, matig fijn, zwak siltig, beigebruin
40	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak baksteenhoudend, bruin
60	Zand, matig fijn, matig siltig, zwak kolengruishoudend, bruingrijs
110	Zand, matig fijn, zwak siltig, bruingrijs
160	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak gleyhoudend, beige grijs
180	Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak kleihoudend, grijs
200	

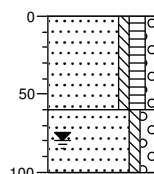
Boring: 12

k=1,83

0	groenstrook
20	Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak grindig, bruin
50	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, bruinbeige, Geroerd
80	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, zwak kolengruishoudend, donkerbruin
100	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, bruinbeige, Geroerd
150	Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
230	Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, beige grijs
300	

Boring: 13

0	gras
60	Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak grindig, donker beigebruin, Geroerd
100	

BIJLAGE

2

Wateraspectenkaart

Legenda

- Primaire kering
- Regionale kering
- Zomerkades
- Transportleiding in gebruik WRIJ
- Ontwerptrace Transportleiding WRIJ
- Noodoverlaten
- rioolwaterzuivering
- rioolgemalen
- Gemengde
- Verbeterd gescheiden
- Brug
- Gemaal
- Stuw
- HEN of ven in HENgebied
- SED
- HEN
- SED
- KRW Lichamen
- watergangen
- zwemwater binnedijs
- HEN
- SED
- Natte EVZ
- drinkwateronttrekking planperiode
- drinkwateronttrekking vervalt in periode
- Grondwater Beschermingsgebied
- Waterberging
- natte landnatuur
- natte landnatuur verweven
- Beschermingszone Natte Landnatuur

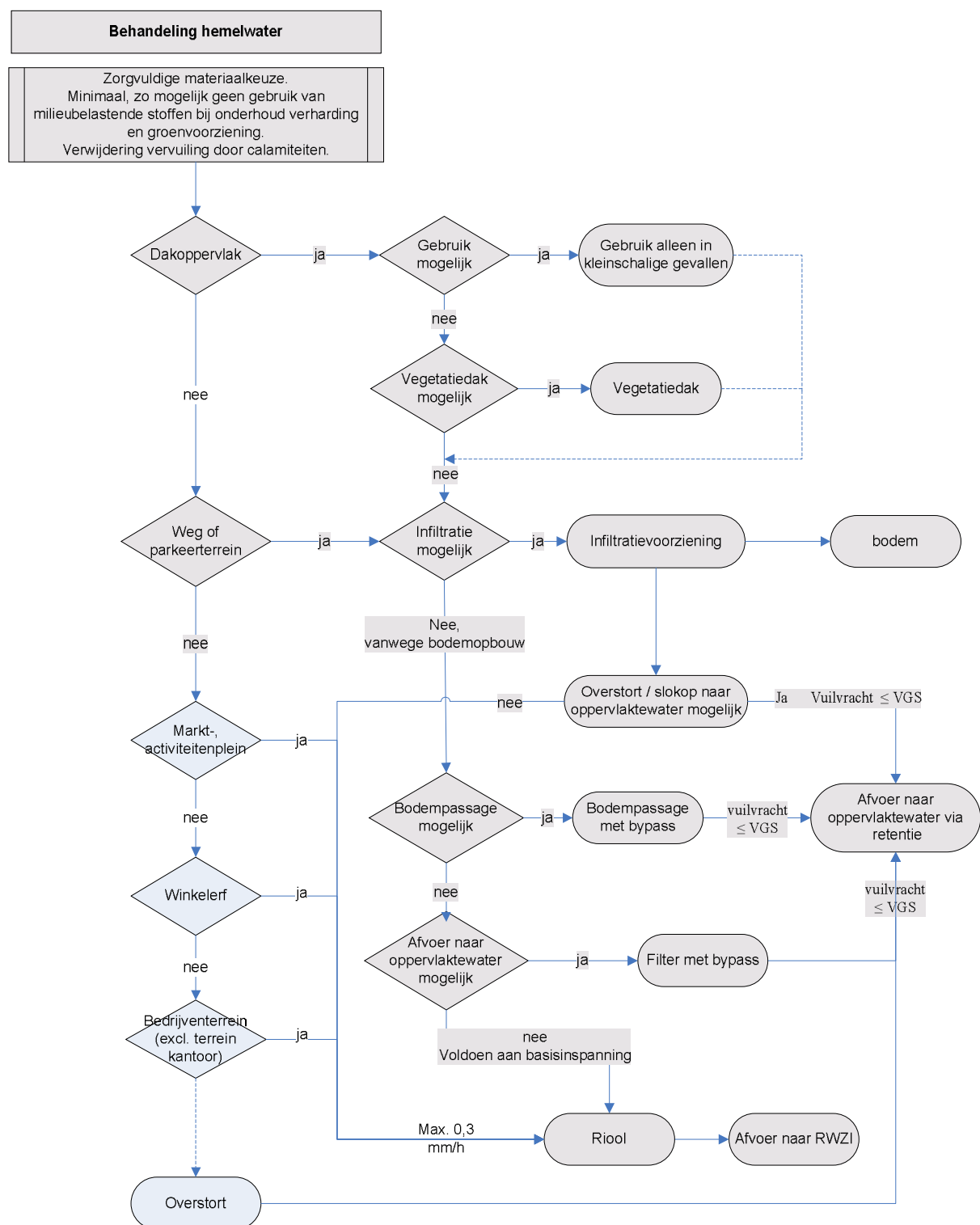

BIJLAGE

3

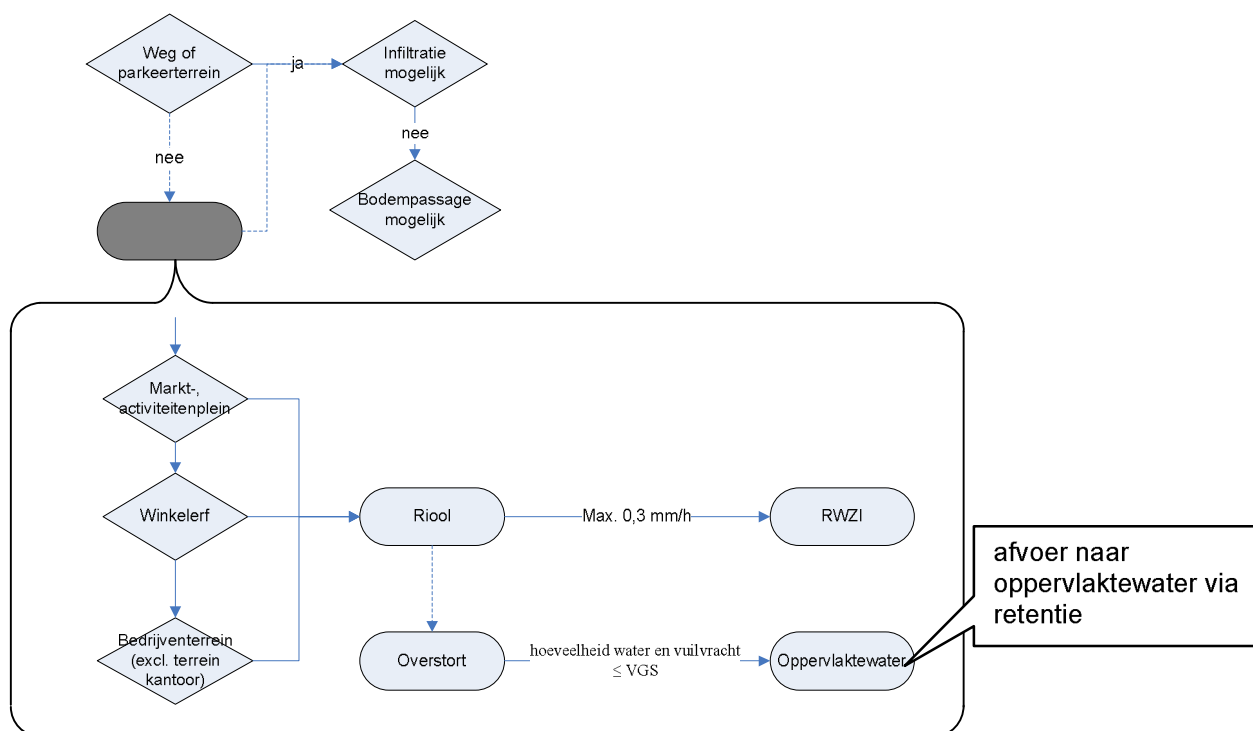
Afkoppelbeslisboom

Figuur 1 Beslisboom aan- en afkoppelen 2004-2005,
aanpassing nov. 2004

Figuur 2 Invulling van nadere beoordeling.
Behoort bij Beslisboom aan- en afkoppelen 2004-2005

BIJLAGE 4 Illustratie overstortvoorziening

Illustratie voorbeeld uitstroomvoorziening

